

**Govor predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
Martina Raguža na Konferenciji predsjednika evropskih parlamenata u okviru teme
"Saradnja za više demokratije – državni parlamenti i evropske skupštine"**

Strazbur, 19. maj 2004.

"Gospodine predsjedatelju,
Ekselencije,
Dame i gospodo,

Smatram da ova pod-tema nije mogla biti bolje pogođena. U kontekstu tekućeg ujedinjenja i globalizacije, saradnja između državnih parlamenata i evropskih skupština predstavlja model za stardizovanje demokratskih rješenja i jačanje demokratije.

Za Bosnu i Hercegovinu, parlamentarna saradnja sa evropskim skupštinama ima presudnu važnost. U proteklih petnaest godina, BiH je prošla možda jedinstveno kompleksan proces tranzicije.

Započevši usred ratnih okolnosti, zemlja je istovremeno morala da se nosi sa tranzicijom sa real-socijalizma na demokratiju; sa dogovorne ekonomije na tržišnu ekonomiju, te sa ratom razorenog društva i strašnih razaranja na sveobuhvatnu rekonstrukciju i razvoj.

Kroz cijeli ovaj period – što predstavlja još jedno posebno obilježje zemlje – međunarodna zajednica je igrala direktno intervenirajuću ulogu u BiH. Ova je uloga formalno utjelovljena u Uredu visokog predstavnika, sa ovlastima iznad Ustava, i sa nejasno definisanim odgovornostima, koje se ponekad doimaju da zemlju daju obilježja jednog netransparentnog polu-protectorata.

Postavlja se pitanje u kolikoj je mjeri takva uloga međunarodne zajednice, mada pozitivna, kompatibilna sa ulogom, pravima i dužnostima jedne suverene zemlje, članice Vijeća Evrope.

Evropske skupštine bi trebale pružiti snažnu podršku aspiracijama BiH da u potpunosti preuzme odgovornost i suverene ovlasti u okviru precizno definisanih rokova.

Vijeće Evrope konstantno pruža značajnu podršku jačanju demokratije u BiH kroz konkretne projekte.

Da bi demokratija u BiH uistinu ojačala, direktna komunikacija između državnog parlamenta i evropskih skupština ima presudan značaj, naročito u vezi sa sljedećim:

1. usklađivanjem Ustava BiH sa evropskim standardima;
2. uspostavom jedne dinamičke ravnoteže između pojedinačnog i kolektivnog, građanskog i etničkog, između posebnog i općeg;
3. preuzimanjem odgovornosti od međunarodne zajednice.

Ovo su vjerovatno najznačajniji izazovi s kojima se suočava Parlament BiH, a razmjena i oslanjanje na iskustva drugih evropskih zemalja koje su prolazile kroz slične dileme moglo bi biti vrlo korisno.

Ako Parlament Bosne i Hercegovine, uz pomoć ostalih evropskih skupština u ovom nastojanju, postigne ove ciljeve, realistično je očekivati da će zemlja postati prosperitetna i održiva demokratija u doglednoj budućnosti, u korist svojih građana i cijele evropske zajednice." (kraj)